



Trecere, unire și muncă: prin acestea vom învinge.

Anul LXVII

Arad, 5 Decembrie 1943

Nr. 49

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. FeleaABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

ARADUL BISERICESC IN ULTIMII 25 ANI

Cuvine-se ca, după un sfert de veac dela unirea Ardealului cu România, cu prilejul comemorării Adunării naționale ținută în 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia — „ziua de temelie a României-Mari” cum o numește așa de potrivit P. S. S. Părintele Episcop Andrei, — să ne coborim cu gândul în inimă, să ne facem sincer procesul examinării conștiinței și, în lumina faptelor, să încheiem un bilanț.

Acest bilanț este necesar să se facă de către toți și în toate compartimentele vieții publice — de Stat — și particulare, dar mai ales în Biserică.

Noi am făcut un astfel de examen, care însă privește numai Aradul bisericesc, ortodox și catolic, și numai în privința zidurilor de biserică, cu următorul rezultat:

Pe teritoriul de astăzi al orașului Arad, la 1 Decembrie 1918, erau trei biserici ortodoxe: Catedrala, biserica din Micălaca și biserica schitului din Gai, la care se mai adăuga capela Internatului Diecezan de Fete și capela Episcopiei. Romano-catolicii aveau tot trei biserici și anume: biserica Minorităților, biserica din Cetate și biserica din Gai, și tot două capele: una la Spitalul județului și a doua la Penitenciar. Greco-catolicii aveau o singură biserică.

La 1 Decembrie 1943, pe teritoriul orașului Arad avem: Catedrala și bisericile din Șega, Grădiște, Micălaca veche, Micălaca nouă, Arad-Cetate, Aradul-Nou și Gai (biserica nouă și biserica schitului), în total 9 biserici ortodoxe, plus următoarele 12 capele dela: Spitalul județului, Internatul de Fete (două), Arad-Bujac, Arad-I. Gh. Duca, Arad-Calea 6 Vânători, Penitenciar, Casa Națională-Pârneava, Școala din strada V. Hotăran, Căminul de ucenici, Academia Teologică și Episcopie.

Catolicii încă au progresat. Romano-catolicii, pe teritoriul pe care aveau numai două, acum au 5 biserici: biserica Minorităților și bisericile din Șega, Grădiște, Micălaca-Nouă și Gai, și o capelă în colonia Ludovic (fără să avem cunoștință de capelele dela școlile lor confesionale). Greco-catolicii au două biserici și (după refugiu) o capelă.

Nu mai încapă nicio îndoială că pentru toate confesiunile progresul este evident; și pentru catolici. Pe teren bisericesc, la Arad, s'a făcut în 25 ani de oblăduire românească mai mult decât înainte de 1918 vreme de un mileniu. Arătat este prin cifre că regimul de viață liberă în Statul Român a fost cu atât mai favorabil cultelor istorice — decât cel dinainte de 1918, — cu cât Statul Român a împroprietărit prin Reforma Agrară nu numai pe Românii ortodoxi și greco-catolici, dar și pe minoritarii maghiari; și nu numai bisericile românești, ci și pe cele minoritare, inclusiv sinagoga evreilor.

Acesta este bilanțul nostru la 1 Decembrie 1943. El contrastează îngrozitor cu cel care exista înainte de 1 Decembrie 1918, când: 1. prin „zona culturală” și statificarea școlilor confesionale ni se pregătea sugrumarea limbii materne; 2. prin „zona etnică” ni se pregătea răpirea pământului strămoșesc; 3. prin „inspectorii școlari” ni se pregătea închiderea preparandiilor și 4. prin delegarea „comisariilor ministeriali” pe lângă adunările eparhiale ni se pregătea desființarea autonomiei bisericești, suprimarea statului și parlamentului prin care ne-am păstrat, — sub o stăpânire vitregă, — limba, cultura și ființa națională.

Trebue să ne mai însemnăm, că opera înzestrării Aradului, cu bisericile ortodoxe de care are trebuință, nu este încă terminată. Numărul mare al capelilor — și acestea nu toate încăpătoare, — justifică limpede această trebuință. Aradul, ca județ, reprezintă o populație aproape în întregime ortodoxă, iar orașul — espresie a județului — cuprinde numeroase școli cu un foarte mare procent de elevi, pe lângă populația românească, în continuă și simțitoare creștere. În astfel de condiții, deși s'au zidit în era românească, în Arad, cinci biserici ortodoxe, mai sunt necesare cel puțin alte cinci, pentru a satisface trebuințele educative ale tineretului școlar și cele duhovnicești ale poporului credincios.

In lumina acestor idei, fapte și constatări

îmbucurătoare, se cuvine să privim și un alt mare eveniment bisericesc la Arad: gândul binecuvântat al P. S. S. Părintelui Episcop Andrei de a lega hotărîrea zidirii unei Catedrale în Arad de ziua istorică de 1 Decembrie, — la un sfert de veac de stăpînirea românească, — și fapta pilduitoare de a pune bază fondului de zidire a Catedralei prin subscripția personală a P. Sfinției Sale de 2.100.000 lei depuși în libel la Banca „Victoria“.

În felul acesta, Aradul ortodox, în ultimii 25 ani, prezintă un bilanț de împliniri meritorii, care se încununază admirabil cu începerea acțiunii pentru zidirea Catedralei, pe locul pregătit din parcul Prefecturii județului.

II. V. F.

Cuvântul Bisericii pentru Sfatul de împăciuire

de I. P. S. Nicodim, Patriarhul României.

„Feriți făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“.
(Matei V. 9).

Sub priceputa și bine rânduita conducere a Domnului Mareșal Ion Antonoscu, țara noastră scumpă a căpătat diferite legiuiri, cari toate urmăresc înălțarea și păstrarea țării la rangul de țară civilizată și cari toate înlesnesc pe locuitorii ei să-și ducă vieța în belșug și bunăînțelegere.

Printre ultimele legiuiri de acest fel, nimănui nu-i poate scăpa importanța noii legiuiri a judecăților. Aceasta așează în satele noastre un scaun de judecată, care a mai fost cândva în țara noastră, dar care cu timpul a fost părăsit și schimbat.

Acest scaun de judecată se cheamă: „Sfat de împăciuire“ și el a țâșnit din luminata minte și din creștinească inimă a Domnului Ioan C. Marinescu — Ministrul Justiției, care a alcătuit legea din dorința și ordinul Domnului Mareșal — Conducătorul Statului.

Monitorul Oficial Nr. 258 din 3 Noembrie a. c. publică această nouă și fericită lege în care, între altele, se spune: „Iovirile, amenințările, calomnia, injuria, strămutarea și desființarea de hotare, tulburarea de posesie și degradarea bunurilor altora, precum și neînțelegerile de bani ce nu trec peste suma de 10.000 lei, vor fi mai întâi îndreptate la „Sfaturile de împăciuire“, cari vor lua ființă dela 1 Decembrie a. c. și cari vor căuta prin sfaturi, îndemnuri, dojene, etc. să aducă împăcarea între impričinați“.

„Sfatul de împăciuire“ din comune, așezat de luminata legiuire pentru care Domnul Conducător al

Statului se poate mândri, că distinsul Domniei Sale dregător — Domnul Ministru și Justiției — s'a grăbit a o plini și a o da Țării, ajută pe fiecare locuitor să-și găsească repede și sigur liniștea pierdută, și anume chiar acolo în sat unde a și pierdut-o și unde toți sătenii știu a cui este dreptatea.

Iubit cler ortodox.

Vouă s'a dat prin noua legiuire cinstea și sarcina de a prezida sfatul de împăciuire, iar atunci când vreunul dintre voi, ar fi împiedecat la aceasta, el va fi înlocuit prin învățătorul cel mai destoinic al satului. Se înțelege că nici nu se putea gândi altfel.

Cuvântul meu se îndreaptă către voi ca să vă spună: Știu răspunerile ce aveți, știu cât sunteți de ocupați cu îndatoririle voastre sacerdotale și cu cele mai de curând puse de ducerea războiului în care ne aflăm: cunosc și unele neînțelegeri și greutăți pe cari cei ce neubind pe Dumnezeu și Biserica Lui, vi le tot pun în cale, ca să vă facă tot mai grea împlinirea sfintei voastre misiuni.

Dar... îndrăsniți! Domnul, cel ce v'a chemat și v'a dat neasemănata învrednicire de a-i fi ucenici și a conduce, ca preoți, turma cea cuvântătoare pe calea mântuirii, e cu noi, în fruntea noastră, conducând însuși luptele cele sfinte, care nu pot fi decât câștigate, făcându-ne biruitori și pe noi, armata Lui.

Vouă — preoți ai Domnului Hristos — vă zice marele Pavel: „În toate împrejurările prielnice și neprielnice, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și învățătură“ (II Timotei IV/2) și „pe cei ce păcătuiesc, muștră-i în fața tuturor, ca să aibă frică și ceilalți“ (I Timotei V/20),

Bucurați-vă deci, Cinstiți Părinți, că prin noua

* Partea din Pastorală, care aci lipsește, despre foloasele „Sfaturilor de împăciuire“, a se vedea în „Calea Mântuirii“, Nr. 49.1943.

legiuire, care vă așează în fruntea „Sfatului de împăciuire“, vi se dă nou prilej de a plini legea Stăpânului nostru Hristos, prin îndepărtarea dintre enoriașii voștri a tuturor pricinilor de gâlceavă și prin așezarea între dânșii a bunei voiri.

Legea „Sfatului de împăciuire“ vine să recunoască și din partea Statului nostru puterea și dreptul vostru de a vă lupta împotriva păcatului și pentru aducerea păcii. Puteți dar, acum și în numele Statului, să îndemnați pe enoriașii voștri, spunându-le cu Evanghelia; „Pace vouă“ (Ioan XX/19), cu Apostolul: „Trăiți în pace cu toți oamenii“ și „nu vă răsbunați singuri“ (Romani XII/18—19), ci „trăiți în pace între voi“ (I Tes. V/13) și cu poetul: „piară dracul dintre noi“.

Siliți-vă ca prin predici la biserică, prin adunări publice și prin zilnice sfătuirii să arătați tuturor enoriașilor voștri însemnătatea și folosul marelui reforme și îmbunătățiri ce s'a făcut prin noua legiuire, care a adus „Statul de împăciuire“.

Siliți-vă ca și în fruntea acestui „sfat“, voi să vă dovediti „lumina lumii“ și „sarea pământului“.

Nu apăsați, nu părtiniți, căci știți ai cui sunteți.

Siliți-vă ca și prin lucrarea voastră în acest sfat, să arătați, atât enoriașilor binecredincioși, cât și lumii indiferente sau potrivnice, cât e de „bine și frumos a trăi frații în unire“, în pace și în bună înțelegere.

Siliți-vă să arătați că preoția cea întru Hristos este aluatul cel nou, care dospește toată frământătura, și să sporiți prin activitatea voastră în „Sfatul de împăcare“ încrederea și dragostea enoriașilor voștri în voi înșivă și în Biserica strămoșească.

Siliți-vă să împărțiți dreptatea și să vestiți pacea, și aduceți-vă aminte de zisa lui Isaia: „Cât sunt de frumoase picioarele celor ce propoveduesc pacea“ (Rom. 10/15), și de mângâierea Domnului Hristos: „Fericiți făcătorii de pace“.

Siliți-vă ca noua lege pusă în lucrare sub a voastră pricepută conducere, să aducă o nouă epocă de înflorire a satelor, o nouă epocă de propășire a Țării, o nouă creștere de prestigiu a preoțimii, o nouă pricină de cinstire a Bisericii, o nouă îndemnare la slăvirea lui Dumnezeu, o nouă bucurie a Tatălui nostru cel din cer și un nou și puternic impuls spre ascultarea și trăirea Sfintei Evanghelii.

Iubiți fii duhovnicești: cler și popor român binecredincios de pretutindeni.

În vremea în care floarea țării noastre își dă sângele și viața sub stindardul Sf. Cruci, pentru apărarea pământului și a țării noastre scumpe, Conducătorul Statului prin Ministrul său de Justiție, chemând Biserica în fruntea noului așezământ de judecare a pricinilor dintre săteni, dăruiește tuturor puțința de a duce viața în liniște și a munci cu folos...

Veți avea cu toții de folosit...

Pace tuturor, iar Domnul păcii să vă dăruiască însuși pace pururea în toate“ (II Tes. 3/16) și să vă izbăvească de tot necazul.

Al vostru părinte sufletesc și neîncetat către Domnul rugător pentru fiecare dintre voi și pentru toți Românii laolaltă.

† NICODIM, Patriarhul României

Distincții

Cu prilejul zilei comemorative de 1 Decembrie, P. S. S. Părintele Episcop Andrei a binevoit să acorde rangul de *Iconom-Stavrofor* PP. CC. Părinți protopopi Traian Cibian, Caius Turicu, Sava Tr. Seculin, consilieri referenți eparhiali și P. C. prot. Cornel Magieru, vicar-revizor eparhial.

Reproducem aci actul semnat de P. Sfinția Sa:

La 1 Decembrie a. c. se împlinesc 25 ani dela decretarea unirii Ardealului cu România. Dacă data de 1 Decembrie 1918 a însemnat pentru poporul românesc din Ardeal începutul libertății sale naționale, pentru Biserica Ortodoxă din această provincie ea constituie începutul avântului spiritual la care Biserica noastră a știut să se ridice în acest sfert de veac.

Mai mult ca ori care altă instituție de Stat, Biserica strămoșească a realizat în acest sfert de veac în Ardeal succese pe care istoria le va aprecia cum se cuvine. Nu este vorba numai de sutele de biserici și catedrale noi ce au împânzit în acest timp toată suprafața Ardealului, ci și de o spiritualizare a vieții religioase în poporul nostru.

Centrele episcopoești din Ardeal, atât cele vechi cât și cele create sub imperiul român, au activat în acest sfert de veac cu laudabil zel în cele spirituale și culturale.

În firul acestor idei Noi Ne gândim, cu recunoștință la cei dintâi colaboratori ai Noștri din centru, la Consilierii-Referenți din cele 3 secțiuni ale Consiliului Eparhial, și la Vicarul-Revizor eparhial, cari Ne-au înțeles și secondat în acțiunea de spiritualizare a vieții religioase din Eparhie, și apreciind munca și zelul depus de P. C. Prot. Traian Cibian în conducerea Secțiunii bisericesti, a P. C. Prot. C. Turicu în conducerea Secțiunii culturale, a P. C. Prot. Sava Tr. Seculin în conducerea Secțiunii economice și a P. C. Prot. C. Magieru în conducerea postului de Vicar-Revizor eparhial la Consiliul nostru Eparhial, în semn de prețuire, le acordăm pe data de 1 Decembrie 1943 rangul de

Iconom-Stavrofor

pentru a se bucura de deosebită cinste în rândul preoților din Eparhie.

Deodată cu aceasta le împărtășim arhieriasca Noastră binecuvântare.

Arad în 1 Decembrie 1943.

† ANDREI MAGIERU
Episcopul Aradului.

Transmitem distincțiilor colaboratorilor ai P. Sfinției Sale, împreună cu felicitările noastre, urările cordiale ca să poarte Crucile primite cu toată demnitatea cuvenită decorației, până la cele mai adânci bătrânețe.

Red.

Despre ce să predicăm?

La *Duminica a 28-a după Rusalii* (12 Decembrie) — tema: *Impărăția lui Dumnezeu*.

Mai sunt câteva zile până la Crăciun, când creștinătatea întreagă prăznuiește venirea în lume a Mântuitorului ei. Atunci, la primul Crăciun, depe fruntea iluminată a Pruncului Iisus, din ieslea Vifleiemului, s'au ivit zorile vestitoare ale Impărăției lui Dumnezeu. Această împărăție s'a infiripat atunci și crește mereu, cuprinzând lumea.

În evanghelia de azi, Mântuitorul Hristos ne înfățișează Impărăția lui Dumnezeu ca o cină mare, la care stăpânul casei — adică Dumnezeu — invită pe oameni, dintre care unii — cei chemați — n'au venit, iar alții — săracii, betegii, șchiopii și orbii, adică pe scurt: toate celelalte neamuri care trăiseră în mizeria spirituală a păgânismului — s'au învrednicit a se ospăta. Impărăția aceasta întemeiată de Hristos e Biserica creștină: Domnia evangheliei asupra inimilor omenești.

*

Am mai vorbit noi despre Biserica creștină, cu privire la adevărata Biserică a lui Hristos, cea ortodoxă, arătând că ea, fiind corpul tainic al lui Hristos, participă la veșnicia Capului ei. Este veșnică, oricâte persecuții ar mai îndura. Acestea dimpotrivă mai mult o fortifică, îi oțlesc existența, pentru că o Biserică ce mai dă și azi martiri și sfinți e o Biserică vie. Mulți au încercat s'o nimicească în tot decursul existenței sale, și ucizându-i membrii și dărâmându-i zidurile de piatră, credeau că au nimicit-o, dar au ajuns ca să-și dea seama, în cele din urmă, că ea trăește. Căci, după zisa *sf. Ioan Gură de Aur*, „zidurile ei se crapă, dar Biserica nu se învechește. Ele pot fi culcate la pământ, dar Biserica rămâne neatinsă”. Pentru ce? Pentru că Biserica nu constă din ziduri de piatră, ci ea este în inimi, în suflete. Și de aci nu poate fi dărâmată și nimicită de nicio putere din afară.

În cartea profetului Daniil e vorba despre această împărăție spirituală. Anume, împăratul Nabucodonosor avu un vis ciudat. Un chip foarte mare și de o strălucire nemaipomenită stătea înaintea lui. Iar capul chipului acestuia era de aur curat; pieptul și brațele îi erau de argint; pantecele și coapsele îi erau de aramă; fluierile picioarelor, de fier; picioarele, parte de fier și parte de lut. Pe când împăratul privea acest chip „s'a deslipit o piatră, fără ajutorul vre-unei mâni, a izbit picioarele de fier și de lut ale chipului și le-a făcut în bucăți. Atunci fierul, lutul, arama, argintul și aurul s'au sfărâmat împreună și s'au făcut ca pleava din arie vara; le-a luat vântul,

și nici urmă nu s'a mai găsit din ele. Dar piatra, care sfărâmasese chipul s'a făcut un munte mare și a umplut tot pământul”. Aceasta e vedenia din vis pe care profetul Daniil a tâlcuit-o spunând că diferitele părți componente ale acelu chip: aurul, argintul, arama și fierul înseamnă patru mari împărății ce vor stăpâni pe rând lumea cunoscută pe atunci. Se pare că acestea sunt: împărăția Asiro-babiloneană, apoi a Medo-Perșilor, apoi a lui Alexandru Machedon și apoi a Romanilor. Toate acestea au fost, în cele din urmă, risipite de pietricia ce s'a făcut un munte mare și a umplut tot pământul, despre care profetul spune, că „Dumnezeul certiurilor va ridica o împărăție care nu va fi nimicită niciodată și care nu va trece sub stăpânirea unui alt popor. Ea va sfărâma și va nimici toate acele împărății, și ea însăși va dăinui veșnic” (Daniil, 2, 31—44).

Profeția s'a împlinit. Aceasta e împărăția certiurilor, împărăția lui Hristos. Ea este mare și veșnică (Dan. 4, 3). Într'adevăr a cuprins pământul. Dar nu numai atât. Ci cuprinde și ceriul. Căci membri ei sunt și aceia care au terminat lupta acestei vieți, izbândind asupra răului. Știm doar bine, că Biserica lui Hristos cuprinde toate sufletele, fiindcă ea este luptătoare și triumfătoare. Prima e pământească (Mt. 13, 24—30), iar cealaltă, cerească (Gal. 5, 21; II Tim. 4, 18).

Dar Biserica lui Hristos numai așa poate fi veșnică dacă se leagă de ceva etern. Și de fapt, Capul său Hristos este veșnic, iar ea participă la veșnicia lui. Dar afară de aceasta și „materie”, frământătura pe care Biserica o modelează spre viața în fericire veșnică, nu este ceva trecător. Este sufletul omenești. Fiecare suflet omenești este un „teritoriu” al acestei Impărății. Căci Mântuitorul Hristos, venind în lume, a coborât ceriul, cu toate legile lui sfinte, pe pământ, în inimile oamenilor. Și Ioan Botezătorul, și Iisus mai târziu, spuneau că această Impărăție este aproape (Mt. 3, 2; 4, 17). Iar întrebând fiind Iisus despre venirea acestei Impărății, a răspuns: „Impărăția lui Dumnezeu nu vine pe văzute, nici nu vor zice: Iată este aici sau acolo; căci iată, Impărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru” (Luca 17, 20—21). Așa că istoria acestei împărății este, în definitiv, istoria inimilor omenești. Și Impărăția lui Dumnezeu nu este decât, domnia principiilor evangheliei în inimile noastre. O împărăție a inimilor este, așadar, Biserica creștină. Ca și în împărățiile lumesti, și aci, sufletele trebuie să fie conduse prin legi. Care sunt aceste legi? Sunt acelea pe care Mântuitorul ni le-a dat ca să stăpânească în sufletele noastre. Și legea de temelie, un fel de Constituție a Impărăției lui Dumnezeu, este Evanghelia, al cărui principiu de

temelie este iubirea, din care izvoresc toate celelalte. Căci pe iubire jertfitoare a fost întemeiată de Hristos, această împărăție spirituală, și prin iubirea jertfitoare a membrilor săi ea se susține și se răspândește în inimile oamenilor. Există legi ale acestei împărății, legi cărora ca niște adevărați cetățeni trebuie să ne supunem. Căci — spune Iisus Hristos: „Nu oricine îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu carele este în ceruri” (Mt. 7, 21). Și astfel „împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere” (I Cor. 4, 20), și „nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt; căci celce slujește lui Hristos intru acestea este bineplăcut lui Dumnezeu” (Rom. 14, 17—18).

Așadar, învățătura despre împărăția lui Dumnezeu se răsfrânge în viața noastră morală. Pentru că, dacă într-o împărăție omenească există legi care trebuiesc împlinite, cu atât mai vădit legile divine ce stau la temelie împărăției lui Dumnezeu nu pot fi trecute cu vederea. Precum într'un Stat nu trăim numai pentru noi, totașa în Biserică trebuie să ne încadrăm într-o solidaritate sfântă, prin păzirea poruncilor dumnezeiești și bisericesti, care se pot rezuma într'un cuvânt: iubire. Iubire față de Dumnezeu și față de semenii noștri. Voști să știi întrucât ești un membru folositor al împărăției lui Dumnezeu? Caută în cărțile de rugăciune, pe lângă cele zece porunci (Decalogul), și cele nouă porunci bisericesti, și trage-ți seama dacă le păzești sau nu. Dacă te conformezi acestor porunci și nu vatămi nici pe Capul acestei împărății, și nici pe concetățenii tăi, ci dimpotrivă îi ajuți, — atunci merți livretul de cetățean al împărăției lui Dumnezeu. Dacă principiile evangheliei îți conduc viața, e semn că și în inima ta s'a coborât împărăția lui Dumnezeu. Gândește-te bine, că oridecâteori ceri prin rugăciune lui Dumnezeu: „Vie împărăția ta”, aceasta și de tine depinde! B.

Cărți

Emanuel Copăceanu: VIAȚA LUI IISUS. Tip. „Moderna”. București 1943. pag. 392. Prețul 500 lei.

Mulți, foarte mulți, chemați și nechemați au scris monografiile despre viața Domnului Iisus. Streinătatea mai ales e foarte bogată în acest soi de literatură. Renan, François Mauriac, Bougaud, Giovanni Papini, traduși și în limba noastră, ca să-i amintim numai pe cei mai cunoscuți, sunt nume de autori streini care s'au ocupat cu viața lui Iisus.

Literatura română este foarte săracă și aproape lipsită de asemenea vieți ale lui Iisus. Aceasta se datorește poate mentalității și specificului ortodoxiei de misticism adânc. Ortodoxul simte mai mult pe Iisus decât îl înțelege, mai mult îl iubește decât îl caută.

Totuși nu putem spune că literatura noastră e lipsită cu desăvârșire de astfel de pagini închinată vieții lui Iisus. Nu mai târziu de acum două ani în urmă a apărut o lucrare de acest fel de pagini, intitulată: „Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului” a d-lui Sterie Diamandi. Lucrarea a fost anunțată în trei volume, dintre care au apărut volumul I-iu, despre care să scris în revista noastră, și al II-lea.

În vremurile de sguduitoare prefaceri pe care le trăim, când se caută tot mai mult să se omoare în sufletul creștinilor imaginea Hristosului din Nazaret, apare „Viața lui Iisus”. Autorul ei este dl Emanuel Copăceanu, nume ne mai întâlnit până acum în literatura noastră. După cum mărturisește autorul, în partea introductivă a cărții, nu a avut intenția să facă operă de știință, căci ar fi câștigat cel mult Academia, iar credincioșilor li s'ar fi rezervat o hrană spirituală prea puțin comestibilă. Iisus și realitatea Sa nu se găsește în academii, ci în Evanghelii și în Biserică, în tradiție și în sufletul credincioșilor, pentru care mai ales a fost scrisă cartea.

Mărețul gând de a ni-l apropia cât mai mult pe Iisus l-a realizat autorul în cele 392 de pagini ale cărții. Spre deosebire de autorii streini pomeniți, autorul nostru ne înfățișează viața lui Iisus așa cum reiese din Evanghelii, viața lui Iisus Dumnezeu, care, spune autorul, deși „e o pagină de răscolitoare pasiune și răsvrătire pentru necredincioși, — rămâne cel mai sublim ideal de perfecțiune și de armonie divino-umană pe care l-a avut omenirea.

El rămâne Alfa și Omega, Calea, Adevărul și Viața, o genună de taine către care lumea va tinde cu nostalgie și-l va înțelege până la limita la care dimensiunile marginirii noastre se pot înălța” (p. 17).

Iisus e în inima oamenilor nemărginit de mare. De acea El este mai presus de orice măsură a istoriei. E misterul Dumnezeului adevărat, care nu poate fi mărginit în spațiul strâmt al istoriei.

În „Viața lui Iisus” vom găsi cuvinte de adâncă prețuire a Bisericii ortodoxe.

Scrisă într'un sfil plăcut și atrăgător, odată ce ai luat-o în mână, cu greu te mai poți despărți de ea.

În ceea ce privește condițiile tehnice în care e editată, cam lasă de dorit pe unele locuri (p. 1-6, 318) ș. a. dar aceasta nu scade câtuși de puțin valoarea lucrării care, ne place să credem, că la a II-a ediție aceste ușoare lipsuri vor fi îndreptate.

Citind „Viața lui Iisus” te simți mai aproape de El, îl iubești mai mult, și ai dori să rămâi pururea cu El.

O recomandăm tuturor pentru a fi citită și meditată mai ales. C. Stolcescu, student.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna” Secția Oradea-Beiuș: ANUAR 1939—1940—1941. Beiuș. Tip. Diecezana, 130 pagini.

Cuprinde rapoartele cu dările de seamă asupra activității pe care a desfășurat-o Asociația Clerului

„A. Șaguna“ secția Oradea-Beiuș, de sub președinția P. C. C. Prot. Stavrofor Zaharie Moga, în anii 1939, 1940 și 1941, atât a secției, cât și a tuturor despărțămintelor și cercurilor religioase, de dincoace și de dincolo de graniță.

În partea a doua, ca anexe, se publică câteva din conferințele și meditațiile pe care le-au ținut preoții în cadrele Asociației:

1. Preotul-catehet, misionarul lui Hristos în școală, de Pr. Grațian Chișiu;
2. Atitudinea pastorală a preotului de azi, de Pr. Ion I. Porumb;
3. Preotul dornic de îndreptare, meditație de Pr. Pașcu Bolcaș;
4. Spovedania copiilor în școală, îndrumări practice, de Pr. Andrei Lupșa-Oradea.
5. Necesitatea sfintei împărtășanii, meditație de Pr. Teodor Iova.
6. Inițiativa de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cadrele Asociației, de Pr. Emilian Leucuța;
7. Școala de Dumineca, un factor de lumină și mijloc de întărire a credincioșilor, de Pr. Nicolae Cernău.

Ne-a plăcut în chip deosebit referatul părintelui A. Lupșa pentru temeinicia și claritatea lui.

La Arad încă s'a pus în discuție, atât între cateheți, cât și în „Biserica și Școala“, problema spovedaniei copiilor.

Expunerea părintelui Lupșa începe cu o conversație între doi preoți. Unul se plânge că credincioșii nu i se știu mărturisii, iar celalalt îl muștră că în 35 de ani n'a fost în stare să-și învețe copiii și credincioșii să se spovedească.

Mișcat de conversația aceasta, p. Lupșa caută să ne dea îndrumări practice în legătură cu spovedania copiilor de școală, așa după cum le-a câștigat în zece ani la catehizarea din Oradea.

Mai întâi înșiră factorii conducători în pregătirea catehetului. Întâi e preotul, care în câteva ore va vorbi copiilor — de acasă și bine pregătit — despre spovedanie. Al doilea e învățătorul, care va fi invitat și să se spovedească și cuminece și el cu copiii.

Trecând la organizarea claselor la spovedanie, autorul face constatarea că nu poate fi admis un grup mai mare de 40—50 copii, separat și fetele separat, după masă, de preferință clasa I-II, apoi cl. III-IV și cl. V-VI-VII. Locul spovedaniei, numai biserica.

Partea următoare, capitolele despre pregătirea copiilor pentru spovedanie și despre spovedanie, ne vom face plăcerea să le reproducem în întregime, convinși că aducem prin ele un mare folos duhovnicesc părinților nostri cateheți.

Informațiuni

■ MULȚUMITĂ ARHIEREASCĂ. *Prea Sfințitul Episcop Andrei mulțumește pe această cale tuturor acelorora care, cu ocazia zilei numelui său, i-au trimis felicitări. Le trimite tuturor arhierească binecuvântare.*

■ ASOCIAȚIA PRIETENII UNIVERSITĂȚII Regele Ferdinand I. filiala Arad, care are de Președinte de onoare pe P. S. Sa Dr. Andrei Magieru, Episcopul Aradului, iar ca președinte activ pe dl Dr. Pavel Siiartău, directorul Sanatorului T. B. C. și o seamă de membri marcanți ai vieții românești din Arad, a intrat în al 2-lea an de activitate.

La apelul lansat de Rectorul Universității din Cluj-Sibiu, dl Dr. Iuliu Hațieganu, pentru înființarea de burse studențești de 5.500 lei lunar, timp de 9 luni, și menținerea celor 14 din anul trecut, Comitetul filialei l-a însărcinat pe dl Dr. Pavel Siiartău să depună toată influența D-Sale pentru o cât mai largă activitate a înființării de noi burse. Prin străduința personală a D-Sale și a d-lui Dr. Dumitru Cosma primmedic județean, care a adăugat 5 burse prin contribuția medicilor de circumscripție, numărul total al bursei se ridică la 30 și jumătate, în total de 1.509.750 lei, având un plus de 16 și jumătate burse pentru anul 1943-44.

Exemplul donatorilor ne evidențiază sentimentul de solidaritate și de sacrificiu al arădanilor. Rectorul Universității și Președintele Prietenilor Universității, printr-o adresă specială de mulțumire trimisă președintelui filialei d-lui Dr. Pavel Siiartău, spune: „Filiala Arad a izbutit să se așeze în fruntea tuturor celorlalte filiale și să constituie nu numai un exemplu de cald entuziasm și adâncă simțire românească, dar și un titlu de mândrie pentru intelectualitatea noastră ardeleană.“ Din aceste burse ale filialei vor beneficia și studenții și studentele din județul și orașul Arad.

Ne asociem și noi la adresa și aprecierea d-lui Rector Hațieganu și exprimăm d-lui Dr. P. Siiartău toată simpatia și mulțumirea pentru idealismul și devotamentul pilduitor cu care muncește în fruntea filialei Arad a Prietenilor Universității din Cluj-Sibiu.

■ COMEMORARE. În ziua de 30 Nov. a. c. studenții dela Academia Teologică din Arad, au comemorat 70 ani dela moartea marelui arhieru și luptător, Mitropolitul Andrei Șaguna. La ora 11 a. m. în Catedrala episcopescă, s'a făcut un parastas de către Pr. V. Mișușiu, Pr. Dr. Il. V. Felea și Pr. I. Boștină. Răspunsurile la parastas au fost date de corul studenților, condus de Păr. prof. Petru Bancea.

După terminarea parastasilui, în „Aula Academiei“ s'a dat, de către studenți, o reprezentare festivă, — de față fiind, pe lângă Cucernicii Părinți profesori și reprezentantul P. S. Sale Episcopulu Dr.

Andrei Magieru, P. C. Sa Consilierul referent-bisericesc Traian Cibian, — cu următorul program: „La mormântul marelui Andrei” — de Dimitrie Cunțan. Studentul Tib. Dârlea, anul IV, și-a citit conferința comemorativă, intitulată „Activitatea lui Andrei Șaguna dintre anii 1848—1849”, reușind în chip strălucit, ca în câteva cuvinte alese să ne redea icoana marelui Mitropolit, ca mare arhiereu și luptător pentru apărarea Bisericii noastre ortodoxe și pentru drepturile noastre sfinte. Sfârșește conferința sa, rugându-l pe P. C. Sa Păr. Consilier să transmită P. S. Sale Episcopului Dr. Andrei Magieru, de ziua onomastică, tot devotamentul studenților însoțit de rugăciunea către Dumnezeu, de a-L păzi și a-L dăruia sfintelor biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului. A. P.

■ **MEDITAȚIE RELIGIOASĂ.** Sâmbătă 27 Nov. a. c. în prezența unui și mai numeros public, doritor de a se adăpa din izvorul adevărilor etern valabile, ducătoare la adevărata fericire, C. Sa Pr. Petru Bogdan și-a continuat meditațiile, vorbind despre „Conștiință”.

„Conștiința este o categorie necesară sufletului omenesc. În conștiință ni se oglindește toată splendoarea tainei paradisului, cu legile lui, cu sfințenia lui primordială, așa cum se oglindește cerul în stropii de rouă ai munților. Glasul conștiinței ne chiamă spre căutarea Edenului pierdut; ea este un element paradisiac care continuă sub imperiul păcatului — spune Nichifor Crainic. Legătura de iubire cu Tatăl, prin conștiință, nu s'a întrerupt. Omul a păstrat în inima sa, prin conștiință, cerul, Edenul cu toate imaginile lui. Această icoană se chiamă conștiință; imaginea paradisului pierdut.

Conștiința e o treaptă mai mare pe scara perfecțiunii noastre, ce ne îndrumă către mântuire.

Când străduințele noastre nu corespund cu imaginea primordială a paradisului, atunci se produce în sufletul nostru neliniște, muștrarea conștiinței. Muștrare de cunoștință a avut Adam, muștrare de conștiință a avut și Cain. Și muștrarea conștiinței este un bine, pentru că ne este dată spre îndreptare; este un bine pentru că vine dela Dumnezeu și o primim în vederea ispășirii păcatelor. Setea după ispășire este o dovadă că există și în cele mai mizerabile inimi flacăra conștiinței.

Conștiința este dela Dumnezeu, trimisă nouă ca dar, ceea ce înseamnă că Dumnezeu nu ne-a uitat și că iubirea Lui se manifestă în fiecare din noi. Ea este o putere sufletească, care obligă pe om să observe viața și să o conducă pe calea adevărată, a moralei creștine.

De încheiere, C. Sa ne spune că, greșala omnirii constă în faptul că nu are conștiință, adică nu ține seamă de conștiință. Să nu uităm: conștiința e

veșnică după cum și sufletul este veșnic. Să nu evităm cercetarea conștiinței; să nu lipsească examenul conștiinței, care duce pe drumul mântuirii. Să ne dăm seama de conștiință ca icoană a Edenului în sufletul nostru și dovadă a iubirii lui Dumnezeu Tatăl față de fiii Săi. Astfel, urcăm încă o treaptă spre desăvârșire. A. P.

■ **CONFERINȚĂ CATEHETICĂ.** Joi, 25 Noembrie a. c. s'a ținut, într'un cadru solemn de adâncă trăire spirituală, conferința catehetică a preoților din protopopiatul Chișineu-Criș.

S'a servit Sf. Liturghie, la care au luat parte elevii școlii primare cu întreg corpul didactic și numeroși creștini localnici.

La priceasnă, după împărtășirea tuturor P. C. Preoți, printr'o mișcătoare predică, Păr. Gh. Păiușanu din Siclău a arătat elevilor datoria ce o au de a asculta și cinsti, fiecare, pe părinții lor trupești și sufletești.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, s'a oficiat un parastas pentru eroii căzuți în războiul sfânt, iar P. C. Părintele Protopop Petru Marșieu, printr'o cuvântare emoționantă, a arătat importanța jertfei aduse de fiii neamului pe altarul patriei.

Leția practică a fost predată elevilor din cl. III-a de către Părintele I. Moțiu, care a reușit pe deplin să întipărească în mintea copiilor: „Pilda despre neghină”.

Printr'o cuvântare cu alese sfaturi și îndemnuri părintești, P. C. Păr. Protopop deschide conferința catehetică, după care P. C. Preoți N. Codreanu, I. Moțiu și T. Mornăilă citesc lucrările cu subiectul propus.

Atât în jurul lecțiunii practice, cât și asupra lucrărilor citite, se deschid vii și interesante discuții, între P. C. Preoți: Moțiu, A. Tocaciu, Draja, Sfetcu, Păiușanu, Bradu, Mornăilă, Turic, Faur, Rusu și alții. Tuturor le mulțumește P. C. Păr. Protopop P. Marșieu, pentru ținuta demnă și seriozitatea cu care s'au discutat o serie de probleme de ordin național, religios și educativ, după care conferința ia sfârșit. *Coresp.*

■ **MISIUNI RELIGIOASE.** În nou înființatul protopopiat al Pecicăi s'au inaugurat misiunile cercului religios din Șeitin, prezidat de părintele D. Roșcău, la care aparțin și parohiile Semlac și Nădlac.

În ziua de 27 Nov. la Vecernie s'a făcut introducerea în misiuni de către președintele cercului, urmând spovedanii și slujba sfântului Maslu.

La slujba Deniilor au servit P. O. protopop Caius Turicu, consilier eparhial în calitate de delegat episcopesc asistat de preoții D. Roșcău și Gh. Gruin — Semlac. Predica „despre dragostea de moșie și lege” a rostit-o părintele G. Gruin.

Duminecă, 28 Nov. dimineața s'a făcut mărturisirea tineretului premilitar, iar la sfânta Liturghie s'au împărtășit 87 enoriași.

Soborul preoțesc compus din cinci slujitori a fost pontificat de către părintele consilier C. Turicu, care a rostit predica despre „Puterea încrederii în biruința finală”, urmărită de marea mulțime a credincioșilor cari au umplut toate închepările impozantei biserici, o adevărată catedrală de proporții monumentale.

Soborul preoțesc a oficiat Panahidă pentru Eroii comunei între cari și regretatul director școlar Lt. Siniteanu.

Membri Școlii de Duminecă au cântat ecteniile după compoziția oficială a Episcopiei, fiind dirijați de cei doi cântăreți bisericești: D. Micu fost dascăl confesional și I. Fitărau, absolvent al Școlii eparhiale de cantori.

După Vecernie, mulțimea de 3—400 de credincioși se îndreptăză spre sala mare a fostei case de rugăciuni nazarinene, unde se țin adunarile Școlii de Duminecă, după programul stabilit de P. Sf. Episcop Andrei.

După cuvântarea introductivă a preotului I. Nădăban, conferențiază P. O. protopop C. Turicu despre „Gânduri creștine în ajunul zilei de 1 Decembrie”. Elevii extrașcolari și supraprimari dau ansamblu de cor religios și patriotic precum și câteva recitări binereușite.

Părintele D. Roșcău în cuvântarea de încheiere aduce mulțumiri P. Sf. Episcop Andrei pentru dispoziția de organizare a școlilor de Duminecă, adevărate pepiniere de creștini activi și militanți. (Cor.)

■ ASOCIAȚIA CULTURALĂ „ASTRA”, despărțământul Arad, organizează cu concursul membrilor ei localnici, în sala de expoziții dela Palatul Cultural, următorul ciclu de 20 conferințe:

A) Aradul, pământ românesc:

1. 18 Nov. 1943, D-l Nestor Covaciu: Urmele strămoșilor noștri în județul Arad.

2. 25 Nov. 1943, D-l Dr Octavian Lupaș: Considerațiuni asupra situației Românilor din jud. Arad, în evul mediu și sub Turci.

3. 2 Dec. 1943, D-l Insp. Ed. I. Găvănescu: Arădanii în lupta pentru Unire.

B) Un sfert de veac de stăpânire românească în Arad:

1. 9 Dec. 1943, D-l Dr Ilarion Felea: Realizări în domeniul bisericesc.

2. 16 Dec. 1943, D-l Ascaniu Crișan: Realizări pe teren școlar.

3. 13 Ian. 1944, D-l Ing. Vladimir Eșanu: Realizări în materie de lucrări publice.

4. 20 Ian. 1944, D-l Dr Romuald Coțoiu: Probleme de sănătate.

5. 27 Ian. 1944, D-l Dr Nerva Iercan: Realizări economice.

6. 8 Febr. 1944, D-l Protopop Elore Codreanu: Infăptuirii sociale.

7. 10 Febr. 1944, D-l Lucian Emandi: Douăzecișicinci ani de cultură românească în Arad.

8. 17 Febr. 1944, D-l Dr Sever Ispravnic-junior: Corporațiunile.

C) Marginile pământului și neamului românesc:

1. 24 Febr. 1944, D-l Leontin Ghergariu: Țara Silvaniei.

2. 2 Martie 1944, * : Țara Bihariei.
3. 9 Martie 1944, * : Românii Năsăudeni.
4. 16 Martie 1944, * : Clujul românesc și cultural.
5. 23 Martie 1944, D-l Eugen Ceonța: Românii de pe Mureș.

6. 30 Martie 1944, * : Țara Oașului și Sătmarului.
7. 6 Aprilie 1944, D-l Dr Lazăr Marțian: Județul Someș.

8. 27 Aprilie 1944, D-l Liviu Patachi: Maramureșul de altădată.

9. 4 Maiu 1944, D-l Cornel Safta: Românii de peste hotare.

Conferința vor avea loc în sala de expoziții a Palatului Cultural, la ora 17. — Intrarea liberă.

Nr. 4790/1943.

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea, prin alegere, a parohiei de *clasa I (primă) Agriș I*, protopopiatul Siria, cu termen de 30 de zile.

Venite:

1. Una sesiune parohială, cu dreptul de pădure și pășune și una cânepiște.

2. Birul și stolele legale.

3. Locuință în casa parohială de sub Nr. 214 cu supra edificate și grădină.

4. Salarul dela Stat.

Preotul ales va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său. Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, adresate Consiliului parohial din Agriș, se vor înainta Consiliului Eparhial Arad.

Preoții admiși la candidare, cu prealabila aprobare a protopopului tractului, se vor prezenta în sf. biserică din Agriș pentru a servi, cânta și cuvânta, și pentru a face cunoștința alegătorilor.

Din ședința Consiliului parohial Agriș, ținută la 7 Noembrie 1943.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial dela 23 Noembrie 1943.

† ANDREI

Episcop. 1—3

Traian Cibian

consilier, referent eparhial.

Școala de Duminecă

50. Program pentru Duminecă 12 Dec. 1943.

1. Rugăciune: Doamne și Stăpânul vieții mele... (Ceaslov, pg. 20).

2. Cântare comună: Nașterea Ta, Hristoase... (70. Cânt. rel. pg. 56).

3—4. Citirea Evangheliei (Luca 14, 16—24) și Apostolului (Coloseni 1, 12—15) zilei, cu tâlcuire.

5. Cântare comună: Mântuire a trimis Domnul (70. Cânt. rel. pag. 56).

6. Citire din V. T.: Tot despre porunca V. dz. (Calea Mânt. Nr. 15 din 13 Sept. 1942).

7. Povește morale: Petrecerea necredincioșilor. (Cartea înțel. lui Sol. c. 2).

8. Intercalații: (Poezii rel. etc.).

9. Cântare comună: Unule-Născut Fiule...

10. Rugăciune: Stăpâne atotputernice și necuprins... (Vezi Nr. trecut).

(A se vedea „Instrucțiunile” din Nr. 1/1943).

A.